

G
KERKBLAD

L
O

ROOMSKATHOLIEK

F
S
G

SINT STEPHANUS

M

E

E

N

S

C

HARDENBERG

A

P

Emmanuelparochie

INHOUDSOPGAVE

Van de redactie.....	2
Info Emmanuelparochie contactadressen	3
Nieuwe colofon met gegevens pastoraal team	5
Wat goed is om te weten	6
Agenda	7
Rooster	10
Vieringen Emmanuelparochie	11
Bericht Emmanuelparochie.....	12
Bericht Emmanuelparochie.....	13
Pastoralia	14
Pastoralia	15
Pastoralia	16
Pastoralia	18
Nieuwjaarstoestraak 07-01-2024.....	19
Financieel overzicht 2023	21
Afscheid van Ton Rijghart	23
Gezinszondagen in de Emmanuelparochie	24
Het zoeken niet moe	26
Bezinningsdag 2024.....	28
Vrijwillers in de kerken.....	30
Pastor Thomas Fonds	32
Fotoalbum Emmanuelparochie 12,5 jaar.....	34
Bedevaart naar Lourdes	35
Familiebericht	37
mutatieformulier	38

VAN DE REDACTIE

Voor u ligt het boekje van Pasen. Er zijn veel vieringen rondom Pasen, let wel, er zijn veel gezamenlijke vieringen in andere kerken van de Emmanuelparochie. Alleen 1^e paasdag is er in Hardenberg een viering. Na Pasen zijn de vieringen weer gewoon elke week in Hardenberg (zie rooster). Let daarom goed op, waar de vieringen gehouden worden.

Houdt u er rekening mee dat de kopij voor het volgende kerkblad ingeleverd kan worden uiterlijk:

maandag 3 juni 2024

Redactieadres:

Froukje Engbersen

E-mail: [**redactiestephanus@gmail.com**](mailto:redactiestephanus@gmail.com)

INFO EMMANUELPAROCHIE CONTACTADRESSEN

Pastoraal team

Pastoor André Monninkhof

06 – 227 86 151 monninkhof@hetnet.nl

Vrije dag (en): Dinsdag na 17.00 uur en Zaterdag tot 16.00 uur

Pastoraal werkster Marga klein Overmeen

06 – 182 76 484 m.kleinovermeen@emmanuelparochie.nl

Vrije dag(en): zondagmiddag t/m maandag

Pastoraal werkster Ria Doornbusch

06 - 144 06 955 pastordoornbusch@gmail.com

Vrije dag: Vrijdag

Groot team (ondersteunt het pastoraal team)

Parochievicaris Hans de Vries, priester

prhansdevries2020@gmail.com

Beschikbaar voor eucharistievieringen op dinsdagavond, woensdagochtend, zaterdagavond en zondagochtend.

Priester-assistent Anton Wenker M.H.M.

06 – 235 81 998 antonwenker@online.nl

Beschikbaar voor eucharistievieringen op donderdagochtend, vrijdagochtend, zaterdagavond en zondagochtend.

Diaken Richard Meijer

richard@rkdiaken.nl

Beschikbaar: bezoekwerk verzorgingshuizen, verpleeghuizen, ziekenhuis en hospice

Secretariaat van het pastoraal team

Mevrouw Brigitta Seekles-Huinink

06 – 161 66 736 brigitta.seekles@emmanuelparochie.nl

Pastorale nood

In geval van pastorale nood kunt u rechtstreeks contact opnemen met pastoor André Monninkhof, pastor Marga klein Overmeen of pastor Ria Doornbusch

Ziekenzalving of zegen

Voor de ziekenzalving kunt u eveneens rechtstreeks contact opnemen met pastoor André Monninkhof, en voor de ziekenzegen kunt u rechtstreeks contact opnemen met pastor Marga Klein Overmeen en pastor Ria Doornbusch.

Biecht

Voor een afspraak voor het sacrament van de biecht, kunt u rechtstreeks contact opnemen met pastoor André Monninkhof.

Facebook <https://www.facebook.com/profile.php?id=100087967527521>

Instagram https://www.instagram.com/emmanuel_parochie/

Website <https://emmanuelparochie.nl/emmanuel/>

Locatieraad:

Algemene coördinatie (voorzitter bestuur):

voorzitter.hardenberg@emmanuelparochie.nl

Secretaris / contactpersoon

Michel Niemarkt

tel. 06 – 36 16 41 33

secretaris.hardenberg@emmanuelparochie.nl

Financieel beheerder

Hans Huijgen

tel. 06 – 46 88 68 00

penningmeester.hardenberg@emmanuelparochie.nl

Kerkgebouw:

de Mulderij 10, 7772 HH Hardenberg

tel: 0523 - 26 03 45

E-mailadres ledenadministratie:

rkstephanus.hardenberg@hetnet.nl

Website: **<https://www.emmanuelparochie.nl>** – en dan kiezen Hardenberg of direct naar **<https://www.emmanuelparochie.nl/hardenberg>**

Bankrelaties:

NL 48 RABO 0324 9618 98

NL 79 RABO 0161 7062 66 (PCI)

RSIN-nummer 824138685 (dit nummer gebruiken voor aftrekken gift)

ANBI-nummer 002609411

NIEUWE COLOFON MET GEGEVENS PASTORAAL TEAM

Zoals U wellicht gemerkt heeft, staat in dit parochieblad een nieuwe colofon. In deze colofon vindt U de gegevens van ons als pastoraal team van onze Emmanuelparochie.

Het pastoraal team bestaat uit drie pastores: pastor Ria Doornbusch, pastor Marga Klein Overmeen, en pastoor André Monninkhof.

Verder is er een groot pastoraal team dat ondersteunend is aan het pastoraal team. Dit groot pastoraal team bestaat naast de genoemde pastores van het pastoraal team, uit: pastor Anton Wenker, pastor Hans de Vries en diaken Richard Meijer. Zij zijn – om uiteenlopende redenen – gedurende een beperkt aantal uren, beschikbaar voor onze parochie.

Voorts wordt het pastoraal team ondersteund door mevrouw Brigitta Seekles als secretaresse. Zij speelt een grote rol in de communicatie met het pastoraal team.

In deze nieuwe opzet zijn er geen pastores meer, die voor bepaalde geloofsgemeenschappen eerst-aanspreekbare pastor zijn. Als pastoraal team werken wij voor alle geloofsgemeenschappen van onze Emmanuelparochie.

Uw vragen aan ons als pastoraal team kunt U stellen via onze secretaresse, Brigitta Seekles. Haar gegevens vindt U in de colofon.

Voor dringende pastorale zaken als ziekenzegen en ziekenzalving, kunt U rechtstreeks contact opnemen met ons als pastores. Voor de regeling van een uitvaart kunt U het beste de uitvaart-ondernemer contact laten opnemen met de contactpersoon van de kerk, waar de uitvaart zal plaats-vinden.

Naar we hopen, is op deze manier duidelijk hoe U ons als pastoraal team kunt bereiken.

Mochten er nog vragen zijn, dan horen wij deze graag via onze secretaresse, Brigitta Seekles.

Vrede en alle goeds.

Namens het pastoraal team,
Pastoor André Monninkhof

WAT GOED IS OM TE WETEN

Overlijden:

Bij het overlijden van uw naaste kunt u contact opnemen met:
Herma Jørgensen, tel. 06 – 22847596
gjh.jorgensen@freedom.nl

Bereikbaarheid pastores:

Voor dringende pastorale hulp kunt u contact opnemen met een lid van het pastoraal team, zie ook de website onder Contact.

Aanmelding voor dopen:

Veronique Reimer tel. 06 – 22301264

Aanmelden voor 1^e H. Communie en H. Vormsel:

bij de voorzitter of secretaris van de locatieraad.

Coördinatie misdinaars en misdienettes:

Veronique Reimer tel. 06 22 30 12 64

Coördinatie bezoekgroep:

Jacqueline Ruizenaar tel. 0523 – 26 48 46 / 06 31 63 74 11

Coördinatie wijkcontactpersonen:

Jacqueline Ruizenaar tel. 0523 – 26 48 46 / 06 31 63 74 11

Caritas:

Liesbeth Houtman tel. 0523 - 26 39 18 / 06 - 53 18 16 79

Michel Niemarkt tel. 0523 – 64 93 50

Maria Malinowski tel. 06 - 51 45 03 32

caritashardenberg@emmanuelparochie.nl

AGENDA

- Zo. 24-03 / 11:00 uur **Palmzondag**
Woord- en Communieviering
voorganger: pastor R. Doornbusch
m.m.v. Poco à Poco
- Di. 26-03 / 19:00 uur **Viering van boete en verzoening**
voorganger: pastoor A. Monninkhof
Emmanuelviering in **Dedemsvaart**
- Do. 28-03 / 19:00 uur **Witte Donderdag**
Voorganger: Pastoraal team
Emmanuelviering in **Ommen**
- Vr. 29-03 / 15:00 uur **Goede Vrijdag**
Kruisweg
Werkgroep Hardenberg
- Vr. 29-03 / 19:00 uur **Goede Vrijdag**
Voorganger: Pastoraal team
Emmanuelviering in **Ommen**
- Za. 30-03 / 20:00 uur **Paaswake**
Voorganger: Pastoraal team
Emmanuelviering in **Ommen**
- Zo. 31-03 / 11:00 uur **Eerste Paasdag**
Woord- en Communieviering
voorganger: pastor R. Doornbusch
m.m.v. Stephanuskoor

- Ma. 01-04 / **10:00 uur**   **Tweede Paasdag**
Voorganger: Pastoraal team
Emmanuelviering in **Vilsteren**
- Zo. 07-04 / 11:00 uur   **2^e zondag van Pasen**
Woord- en Communieviering
werkgroep Dedemsvaart
Samenzang
- Zo. 14-04 / 11.00 uur   **3^e zondag van Pasen**
Eucharistie
voorganger: pastor H. de Vries
m.m.v. Poco a Poco
- Zo. 21-04 / 11.00 uur   **4^e zondag van Pasen**
Eucharistie
voorganger: pastor A. Wenker
m.m.v. Stephanuskoor
- Zo. 28-04 / 11.00 uur   **5^e zondag van Pasen**
Woord- en Communieviering
Voorganger: pastor R. Doornbusch
m.m.v. Stephanuskoor
- Zo. 05-05 / 11.00 uur   **6^e zondag van Pasen**
Eucharistie
voorganger: pastoor A. Monninkhof
m.m.v. Poco a Poco
- Do. 09-05 / **07:00 uur**   **Hemelvaart**
Woord- Communieviering
Werkgroep De Belte
Regioviering in **De Belte**

- Zo. 12-05 / 11.00 uur **7^e zondag van Pasen**
Woord- en Communiegeving
Werkgroep Slagharen 2
Samenzang
Moederdag
- Zo. 19-05 / 11.00 uur **Pinksteren**
Eucharistie
voorganger: pastor H. de Vries
m.m.v. Stephanuskoor
Collecte Ned. Missionaris
- Ma. 20-05 / **10:00 uur** **2^e Pinksterdag**
Voorganger Pastorale team
Emmanuelvierig in **Heino**
- Zo. 26-05 / 11.00 uur **Heilige Drie-Eenheid**
Woord-Communieviering
voorganger: pastor R. Doornbusch
m.m.v. Stephanuskoor
- Zo. 02-06 / **10.00 uur** **Sacramentsdag (+processie)**
voorganger: pastoor A. Monninkhof
Regioviering in **De Belte**
- Zo. 02-06 **GEEN VIERING IN HARDENBERG**
- Vr. 07-06 / **10.00 uur** **Heilig Hart**
voorganger: pastor A. Wenker
Regioviering in **Dedemsvaart**
- Zo. 09-06 / 11.00 uur **10^e zondag dh jaar**
Woord- en Communieviering
Werkgroep Dedemsvaart
Samenzang

ROOSTER

Misdienaars en Misdienettes

Zo. 14-04 / 11.00 uur	Fabiënne en Robin Farjon
Zo. 05-05 / 11.00 uur	Fabiënne en Robin Farjon
Zo. 19-05 / 11.00 uur	Fabiënne en Robin Farjon

Lectoren

Zo. 24-03 / 11.00 uur	mw. M. Los
Zo. 31-03 / 11.00 uur	mw. J. Terhorst
Zo. 14-04 / 11.00 uur	dhr. T. Rijghard
Zo. 21-04 / 11.00 uur	mw. J. Sloetjes
Zo. 28-04 / 11.00 uur	mw. V. Reimer
Zo. 05-05 / 11.00 uur	mw. M. Los
Zo. 19-05 / 11.00 uur	mw. J. Terhorst
Zo. 26-05 / 11.00 uur	dhr. T. Rijghard

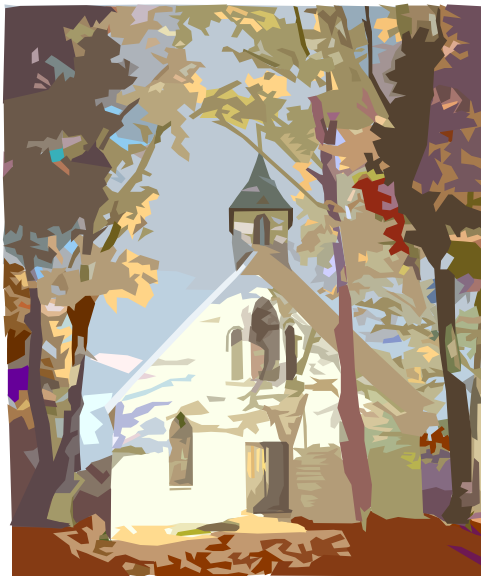
Kosters

Zo. 24-03 / 11.00 uur	mw. T. Poorts
Zo. 31-03 / 11.00 uur	dhr. H. Rusken
Zo. 07-04 / 11.00 uur	mw. W. Stel
Zo. 14-04 / 11.00 uur	mw. T. Poorts
Zo. 21-04 / 11.00 uur	dhr. P. v/d Burg
Zo. 28-04 / 11.00 uur	mw. W. Stel
Zo. 05-05 / 11.00 uur	mw. T. Poorts
Zo. 12-05 / 11.00 uur	dhr. P. v/d Burg
Zo. 19-05 / 11.00 uur	dhr. H. Rusken
Zo. 26-05 / 11.00 uur	mw. W. Stel
Zo. 09-06 / 11.00 uur	dhr. P. v/d Burg

VIERINGEN EMMANUELPAROCHIE

Deze vieringen staan op de website van de Emmanuelparochie:
(<http://www.emmanuelparochie.nl>)

In de Toren staan ook de kerkdiensten in de regio vermeld.

BERICHT EMMANUELPAROCHIE

Diaken Richard Meijer verantwoordelijk voor het bezoekwerk in onze Emmanuelparochie

Sinds zijn diakenwijding op 7 mei 2022 is Richard Meijer als onbezoldigd permanent diaken actief in onze Emmanuelparochie. Als diaken assisteert Richard het pastoraal team. Voor zijn taak als diaken heeft Richard – naast zijn full time baan bij zijn werkgever – gemiddeld 10 uur per week beschikbaar.

In goed overleg met Richard hebben we als pastoraal team besloten, dat Richard als permanent diaken verantwoordelijk wordt voor het bezoekwerk in de zorgcentra in heel onze Emmanuelparochie. Deze taak zal hij verrichten in samenspraak met de parochiële vrijwilligers, die in de geloofsgemeenschappen van onze parochie nu ook bezoeken brengen; deze vrijwilligers blijven hun taken op de huidige wijze verrichten. Pastorale bezoeken in zorgcentra en ziekenhuizen, waarvoor een pastor wordt gevraagd, zullen vanaf nu in beginsel gebracht worden door diaken Richard Meijer.

Aanvragen voor een bezoek kunnen per mail worden ingediend bij de secretaris van ons pastoraal team, mevrouw Brigitta Seekles: brigitta.seekles@emmanuelparochie.nl . Brigitta zorgt er dan voor, dat deze verzoeken bij diaken Richard Meijer terecht komen.

Als pastoraal team zijn we blij dat Richard Meijer het bezoekwerk in de zorgcentra in onze Emmanuelparochie wil gaan coördineren. We wensen hem veel succes bij de uitvoering van zijn nieuwe taak.

Namens het pastoraal team,
Pastoor André Monnikhof

Emmanuelparochie

BERICHT EMMANUELPAROCHIE

Het lege graf

Doordat er de laatste tijd relatief veel mensen sterven, ben ik met enige regelmaat op het kerkhof om daar – samen met familie en vrienden - een dierbare parochiaan te begraven. Natuurlijk is er dan diep verdriet over het heengaan van een geliefde persoon. Anderzijds is er ook de troost, dat we haar of hem mogen toevertrouwen aan de liefde en barmhartigheid van God.

De tekst die ik dan spreek, laat zien, dat er rondom ieder graf verwachting is. Ieder graf is een 'monument der verwachting': want de dode wil in herinnering blijven, en de levende wil betuigen, dat hij de dode gedenkt.

Dit gedenken doen wij op allerlei manieren: doordat we op het kerkhof een graf aanleggen; door het uitstrooien van de as; maar ook door het ophangen van een gedachteniskruisje in de kerk; het laten lezen van een misintentie; of door het leggen van bloemen op de plek waar een geliefde door een noodlottig ongeval om het leven is gekomen.

In al deze vormen van gedenken klinkt ook door, dat de gedachte van het leven, steeds de gedachte van de dood overstemt. Over de dood heen, geloven wij in het leven. Ja, wij verwachten het leven uit de dood.

In deze verwachting staan wij dan – in de verwachting van Pasen – op Stille Zaterdag stil bij de grafrost van de Heer. Na het 'doorleven' van lijden en sterven, zien we uit naar de verrijzenis. Vroeger werd de Paaswake al gevierd op de ochtend na Goede Vrijdag; aansluitend konden we dan het gewijde water (wijwater) ophalen. Maar eigenlijk ging deze 'overgang' van lijden en sterven naar het Feest van het nieuwe leven te vlug. We gunden ons geen tijd voor rouw; er was geen plek voor het verlies. Om ook hiervoor aandacht te kunnen hebben, is er nu de Stille Zaterdag. In gedachten verwijlen we bij het graf van Onze Lieve Heer; en staan we stil bij hen, die we node missen. Pas wanneer dan de avond is gekomen, is het moment aangebroken, om elkaar – tastend in het duister – het nieuwe licht door te geven. Door de nacht gaan we op weg naar een nieuwe morgen. Het is nog schemerig, als we – met de vrouwen uit het evangelie – aankomen bij het graf van de Heer, dat leeg blijkt te zijn. In eerste instantie een schokkende ontdekking, maar bij nadere beschouwing goed nieuws: het zaad, dat in de aarde werd gestrooid, is niet alleen gestorven, maar opgebloeid tot nieuw leven.

Dat Hij, de Verrezene, ook in ons mag leven.

Zalig Pasen!

Pastor Marga klein Overmeen

Pastor Ria Doornbusch

Pastoor André Monnikhof

PASTORALIA

Waarheen, waarvoor

Tijdens een uitvaart afgelopen week hoorde ik dit bekende lied van Mieke Telkamp (ook uit Oldenzaal). Het was zeer toepasselijk uitgekozen. Het leven van degene, van wie afscheid werd genomen, was 'doordrenkt van verdriet'. Des te bewonderenswaardiger is de geloofsmoed, waarmee zij in het leven stond, en ook de liefde en zorgzaamheid, die zij aan haar kinderen en kleinkinderen kon geven.

“Waarheen, waarvoor, waarheen leidt de weg, die wij moeten gaan ? “, zo zingt Mieke Telkamp. Deze vraag houdt me ook bezig aan het begin van dit nieuwe jaar. Hopelijk kunnen we met elkaar – ondanks alles – terugkijken op een hartverwarmend Kerstfeest. Maar nu de Drie Wijzen uit het Oosten met hun karavaan langs een andere weg naar hun land zijn teruggekeerd, *waar gaat' op an?* Wat zal het nieuwe jaar ons brengen. Veel is onzeker. Er is een hoop misère: oorlog, klimaat, armoe, noem maar op. Het einde van al deze ellende lijkt nog niet in zicht te zijn.

Nog een ander lied hoorde ik tijdens genoemde uitvaart, namelijk: *“Het Dorp”* van Wim Sonneveld. Dit lied doet niet alleen de overledene, maar ook mij terugdenken aan mijn jeugd. In gedachten ga ik terug naar mijn 'geboortedorp', Zuid Berghuizen (vlak bij Oldenzaal). Even sta ik weer stil bij de omgeving, waar mijn zussen en ik mochten opgroeien: een landweggetje met allemaal keuterboertjes. Mijn vader had drie koeien, één bunder grond en één melkbus. Deze idylle is helaas verleden tijd: Zuid Berghuizen, gelegen langs de autobaan A1, moest mee in de vaart der volkeren; al het groene land werd industrieterrein.

Wat ik me afvraag is: waar zal het heden, waar alles zich in een sneltreinvaart voltrekt, ons naar toe leiden ? Het is me duidelijk, dat ik niet kan blijven steken in het verleden, hoe graag ik dit ook zou willen. Ik zal mijn blik ook voorwaarts moeten richten. Dat is immers de kern van ons geloof: we zijn op weg naar Gods Koninkrijk. Hiertoe leidt de weg, die wij mogen gaan. Zojuist, bij een plaatselijk tankstation, werd me dit nogmaals bevestigd. Dus toch maar weer de tank volgooien, de accu opladen, en met de hulp van Gods genade het nieuwe jaar ingaan. Voor dit nieuwe jaar, 2024, wens ik U heel veel heil en zegen. Deze wens spreek ik uit in het Godsvertrouwen, dat ik geleerd heb van mijn oude pastoor. Hij zei altijd: *“Deus providebit”*, dat is in vertaling: 'God zal erin voorzien'. Dat Hij, God Emmanuel, met ons mag gaan, laat dit onze bede zijn voor de tijd die komen gaat.

Pastoor André Monninkhof

PASTORALIA

Stof zijt Gij, en tot stof zult Gij wederkeren

We gaan als Christenen een periode in van bezinning, nadat er volop Carnaval is gevierd. En we hebben daar veertig dagen de tijd voor. Veertig dagen lang krijgen we de tijd om tot rust en inkeer te komen. Veertig dagen lang krijgen we de kans om los te komen van het materiële van deze tijd. Een kans ook om na te denken over hoe wij zelf met de rijkdommen van de aarde omgaan. Een kans om onszelf de vraag te stellen of in onze manier van leven en verbruiken wel genoeg respect zit voor de heelheid van de schepping. Een kans om onszelf de vraag te stellen of we werkelijk wel die mens zijn die we willen zijn.

Een bezinningsperiode van inkeer, om te luisteren, te kijken, te voelen en te handelen. Tijd om dichterbij jezelf uit te komen. Tijd om naar anderen te gaan en tijd om God terug op het spoor te komen. Of is het allemaal vanzelfsprekend geworden, de vastenperiode? En gaan we maar 'gewoon' door met de vanzelfsprekendheid van ons leven?

Deze periode is een mogelijkheid om de tijd te nemen, om los te laten. Tijd om los te laten wat dood en verslaaft is. Tijd om vast te nemen wat leven en toekomst geeft en daarbij God te ontdekken en te ontmoeten, op weg naar Pasen.

Te beginnen bij Aswoensdag, waar we het askruisje mogen ontvangen met de woorden: "Gedenk mens dat Gij stof zijt, en tot stof zult gij wederkeren". Al oude woorden maar nog steeds betekenisvol voor ons leven.

We worden op die dag getekend met as, uitgestrooid over ons hoofd in een kruisteken, dat verwijst naar de kruisiging van Jezus. As, symbool van onze menselijke beperktheid, maar tegelijk ook teken van hoop, van mogelijkheid tot verandering en tot nieuw leven.

Bezinning, er zijn verschillende vormen te bedenken. Kijk maar eens naar het hongerdoek welke in sommige geloofsgemeenschappen in deze tijd nog gebruikt worden. Er zijn verschillende mogelijkheden om digitaal aan te sluiten om elke dag een bezinnende tekst te ontvangen via de Jezüieten. Of, wie weet willen wij bewuster omgaan met eten. Zo is er een boekje met de titel: 'creatief vasten', waarin bijbelteksten, overdenkingen en recepten beschreven zijn, die gebaseerd zijn op de aandacht die Jezus had voor de mens tegenover zich. Verwacht geen biefstuk in dit boekje, maar louter sobere maaltijden.

Dat wij allen in deze periode van inkeer weer mogen weten, dat wij gemaakt zijn, genomen, gevormd uit stof van de aarde. Dat wij weer weten, dat wij gemaakt zijn en ons voegen in het werk van Zijn handen.

Dat wens ik u allen en mijzelf toe.

Pastor Ria Doornbusch

PASTORALIA

Zuinigheid met vlijt.

Dinsdagmorgen, bijna tien uur, koffietijd. Ik loop binnen bij één van de secretariaten in onze parochie en plof neer op een stoel terwijl ik mijn telefoon pak; nog snel even iemand bellen.

De vrijwilligster op dat secretariaat vult de waterkoker, terwijl ze tegen me zegt: 'ik wacht wel even met het aanzetten van de waterkoker. Hij maakt zo'n lawaai.'

Mijn eerste reactie naar haar: 'zorg dan dat er een nieuwe komt.'

Meteen hoor ik zelf wat ik zeg: een nieuwe waterkoker. Doe de oude maar weg.

Een beetje schaam ik me wel voor dat antwoord; het was eruit eer ik 't wist. Hoezo een nieuwe?

Overall wordt aandacht geschonken aan de grote verspilling, die tegenwoordig gaande is.

Zeker met witgoed en elektrische apparaten: als 't niet meer naar behoren werkt, doen we het weg. Reparatie, zo denken we dan, kost te veel geld.

Op verschillende plekken worden zogenaamde repair-cafe's opgericht. Een ruimte, waar veelal vrijwilligers allerhande (elektrische) apparaten repareren van mensen.

En dat is een goed streven, lijkt me.

Soms mankeert er bijna niets aan, maar toch zetten we onze stofzuiger eerder bij het grof vuil dan dat we een poging doen tot reparatie.

Doen we onze waterkoker eerder weg dan wellicht nodig is.

Wat later die dag sta ik in de supermarkt.

In een grote bak liggen een heleboel afgeprijsde producten. Brood, vis, vlees.

Vandaag mag 't nog verkocht worden, morgen gaat t weg. Wat daarvan geschikt is, wordt verwerkt tot veevoer. De rest wordt vernietigd.

In een andere bak liggen de zogenaamde kneusjes: paprika's en andere groentes die niet helemaal perfect van vorm zijn.

Een derde bak puilt uit met blikjes boontjes waar een deuk in zit of waarvan het etiket gescheurd en daarom minder goed leesbaar is.

Waarom liggen al deze bakken zo vol?

We willen geen producten die bijna op datum zijn. We willen liever geen producten die niet perfect zijn van vorm of kleur. Of die wat gebutst zijn. Daarbij zijn we nog steeds geneigd om te veel te kopen. Altijd handig, om wat voorraad in huis te hebben. Met een volle koelkast grijp je niet snel mis mocht je in tijdnood komen.

En een paar dagen later doen we het alsnog weer weg, omdat de houdbaarheidsdatum verstreken is. Ook hier lijkt verspilling het toverwoord. Zuinigheid met vlijt is uit de tijd.

Ik hoop dat de voedselbank blij zal zijn met die gebutste blikjes bonen.

Op verschillende plekken hebben we uitbundig carnaval gevierd.

Hoe vaak hebben we 'alaaf' geroepen? De carnavalsgroet bij uitstek.

Eén van de betekenissen van het woord 'alaaf' blijkt uit het Duits te komen: van het all-ab. Dat zoveel betekent als: alles aan de kant. Alle spijs en drank moet op voordat de vastentijd begint.

De veertigdagentijd is de tijd van versobering, van het vasten, van de ingetogenheid.

Wellicht een goed moment om nog eens bij onszelf na te gaan wat wij, misschien nog iets meer dan anders, kunnen doen tegen verspilling.

Voor mij persoonlijk betekent dat: alleen datgene kopen wat ik écht nodig heb. En met mijn strijkijzer, die de laatste tijd niet meer echt heel warm wil worden, toch maar eens naar zo'n repair-café te gaan.

Zuinigheid met vlijt.

Wat betekent het voor U?

Pastor Marga klein Overmeen

PASTORALIA

Tutti, tutti, tutti

Tijdens de Wereldjongerendagen vorig jaar richtte paus Franciscus zich met deze drie woorden tot alle verzamelde jongeren. Het waren er zo'n 1 ½ miljoen bij elkaar, van over heel de wereld.

“Tutti, tutti, tutti”. Deze woorden betekenen *“allen, allen, allen”*. Het is de kern van de boodschap, die onze paus telkens weer uitdraagt: dat wij ons allen welkom mogen voelen bij Jezus.

Deze oprechte en warme wens bespeur ik ook in een glas-in-loodraam, dat ik onlangs mocht zien bij een zeer betrokken parochiane. Het is een cadeau voor haar verjaardag, die nog volgen zal. Van dit geschenk kan zij nu al genieten. In dit glas-in-loodraam staat Christus afgebeeld, terwijl uit zijn Heilig Hart twee stromen water vloeien: het water van onze doop, die ons verbindt met God; en ook de stroom van Zijn vergevende liefde, waardoor wij in Zijn genade worden hersteld.

Van deze parochiane, die dit prachtige geschenk van haar kinderen mocht ontvangen, hoorde ik, dat zij in deze afbeelding van Christus Zijn uitnodiging ziet aan ons allen om naar Hem toe te komen. Zijn liefhebbende hart klopt voor ons allen: eens mogen wij allen bij Hem binnenkomen: *‘tutti, tutti, tutti’*. Deze prachtige afbeelding van Christus doet ook mijn hart sneller kloppen. Zelf hoor ik ook een prachtig lied meeklinken, psalm 122, waarin wordt gezongen: *“Hoe verblijd was ik, toen zij mij zeiden: ‘wij gaan op naar het huis van de Heer.’”*

Wat zou het toch mooi zijn, als wij uit alle windstreken zouden kunnen optrekken naar het huis van de Heer. Welk een droom zou in vervulling gaan, als uit oost, noord, zuid en west, allen zich eensgezind zouden begeven naar het paradijs, dat God zelf ons beloofd heeft.

Een ‘visioen’ hiervan heb ik wel eens gezien, toen ik – lang geleden - voor het eerst in Lourdes was: zoveel pelgrims uit zoveel verschillende landen, had ik nog nooit bij elkaar gezien! Voor mij was deze ervaring, een openbaring. Er ging een nieuwe wereld voor me open!

Levend in de weerbarstige werkelijkheid van deze wereld, laat ik me graag inspireren door deze afbeelding van de Gekruisigde en Verrezen Christus. Van harte hoop ik, dat Hij U en mij mag blijven wenken. *Tutti, tutti, tutti.*

Pastoor André Monninkhof

NIEUWJAARSTOESTRAAK 07-01-2024

Goeiemiddag allemaal,

Nou daar sta je dan als kersverse voorzitter van onze locatie Sint Stephanus.

Ik had niet gedacht dat het ooit zover zou komen dat ik hier zou staan.

Nadat José in april stopte, bleek het lastiger dan gedacht om een opvolger te vinden.

Er meldden zich geen kandidaten, ook niet bij een persoonlijke benadering.

Nu moet je als locatie een aantal dingen op orde hebben om open te blijven.

Dat zijn, uiteraard parochianen, de financiën moeten op orde zijn, en er moet een volledig bestuur zijn. Maar nu was de functie van voorzitter vacant.

Ik heb toen aan Michel, Hans en José gevraagd wat ze er van zouden vinden, dat ik, indien zich niemand anders meer zou melden, mij beschikbaar zou stellen voor deze functie. Dat vonden ze alle drie wel een goed idee.

Misschien dachten ze wel “als we echt helemaal niemand anders kunnen vinden dan moet het Gert maar worden”, maar dat zouden jullie aan hen zelf moeten vragen. Ik heb er wel direct bij gezegd dat ik, wanneer ik die functie zou krijgen, ik natuurlijk mijn best zal gaan doen, maar dat het mij aan de tijd ontbreekt om het zo goed te doen als José. Zij heeft er wel heel veel tijd ingestoken. Gelukkig mag ik haar nog wel om raad vragen, mocht dat nodig zijn. En ze blijft wel betrokken bij onze locatie.

Nu ik voorzitter ben, ben ik geen profieldrager Catechese meer, maar ik blijf wel gewoon de filmavonden en de bezinningsdag organiseren. In ieder geval zolang daar behoefte aan is. Daarover gesproken, er is weer een filmavond op zondag 28 januari en de bezinningsdag zal plaatsvinden op zaterdag 10 februari.

Er is het afgelopen jaar veel gebeurd. Er zijn ons helaas een aantal parochianen ontvallen, te weten: dhr Elzinga, Riek Minke, Annie Jansen-Soppe, Joop Gerelings, Richard Steen, dhr Arends en dhr Brummelenbos. Wij bidden dat zij mogen rusten in vrede.

Verder was er het 12,5 jarig jubileum van onze Emmanuel parochie. Dit feest is goed verlopen. De voorbereidingen verliepen in goede harmonie. Iedere locatie heeft zijn steentje bijgedragen. En met de bakkunsten in de Emmanuelparochie zit het ook wel goed, wat hebben de aanwezigen genoten van alle verschillende soorten gebak.

Achter de schermen zijn we bezig geweest met het opzetten van een andere bestuursstructuur. Wij hopen daardoor de locatierraad wat te ontlasten. Een aantal keer per jaar vergaderen we met afgevaardigden van alle werkgroepen. Dit komt, volgens ons, ook de saamhorigheid ten goede. Alle zaken die in onze locatie gebeuren of staan te gebeuren worden gezamenlijk besproken en er worden afspraken gemaakt. Zo blijven de lijstjes lekker kort en ontstaan er geen eilandjes.

Verder wordt er druk overleg gevoerd over hoe nu verder met onze parochie. Het pastoraal team wordt steeds kleiner, Waardoor er dus steeds meer druk op het team komt te staan. Er wordt nagedacht over wat nog mogelijk is en wat niet. Daar zullen soms beslissingen uit voortkomen waar niet iedereen het mee eens zal zijn. Maar er is, denk ik, niemand bij gebaad als er mensen uit het pastoraal team uit gaan vallen. Er zal weleens water bij de wijn moeten worden gedaan. Het belangrijkste is, volgens mij, dat iedereen

dus, parochiebestuur, pastoraal team en de locaties, open en eerlijk met elkaar moeten blijven overleggen en communiceren. En dat we moeten voorkomen dat het meer een mededelingscultuur zal worden, daar komt alleen maar onrust van.

We zijn natuurlijk ook aan het nadenken hoe we nu verder moeten met onze locatie over 4 jaar naar aanleiding van de brief van kardinaal Eijk, die veel onrust in de parochie heeft veroorzaakt en waarover veel gediscussieerd is. Wij als locatieraad zullen ons uiterste best doen, uiteraard in overleg met iedereen, om onze locatie hier in Hardenberg zo lang mogelijk open te houden.

Verder hadden we vorig jaar ook te maken met de RI&E, de Risico inventarisatie en evaluatie. De overheid ziet kerkgebouwen, in dat opzicht, nu ook als een bedrijf. Daarom moet nu elke kerk een protocol opstellen van alle risico's en de oplossingen daarvoor. Dat heeft veel tijd en moeite gekost om voor elkaar te krijgen. Ik wil dan toch wel iemand noemen die hierin het voortouw heeft genomen en dat is Herman Beukenveld. Hij is zeer druk geweest en is meerdere keren aangeschoven bij onze vergaderingen om uitleg te geven. Hij heeft de RI&E helemaal beschreven. Onze vergaderingen liepen daardoor nog wel eens een beetje uit.

De kerk is door meerdere vrijwilligers goed onder handen genomen. Je kunt misschien beter spreken over een grote schoonmaak. Zolang er ruimte is denkt iedereen "och dat kan daar wel even liggen", maar voor je het weet is alles vol. Om verschillende redenen moest er ruimte komen. Alles is nu veel gestructureerder opgeruimd. Door de RI&E kwamen er veel aandachtspunten naar voren waarvan ik er 1 toch wil noemen. We hebben nl als locatieraad besloten om voor onze kerk een AED aan te schaffen.

Ik moet u zeggen dat ik ontzettend blij wordt als ik zie hoe wij hier, in onze geloofsgemeenschap, met elkaar omgaan. Als er iets moet gebeuren zijn er altijd meteen mensen die zeggen "dat doe ik wel", of daar kan ik wel mee helpen. Een voorbeeld daarvan is het koffie drinken na de viering. Tijdens een vergadering in Dedemsvaart merkten we dat dat niet zo vanzelfsprekend is. Er zijn nog steeds locaties waar het niet gebeurd of slechts 1 keer per maand en dat omdat ze het organisatorisch niet voor elkaar krijgen. We hebben uitgelegd dat het bij ons snel geregeld was, geen extra belasting voor de kosten, iedereen pakt gewoon mee aan. Dus hier een sfeer van gewoon samen aanpakken en niet zeuren. En wij hebben natuurlijk Annie die de koffie inschenkt.

Verder zijn we best wel trots dat we afgelopen jaar maar liefst 6 vormelingen hadden. Ik wil ook hen bij name noemen: Robin, Fabien, Elmer, Claire, Leonard en Jantiene.

Tot slot nog even, op 19 december hebben leerlingen van het Greijdanuscollege een kijkje in onze kerk genomen. Als alternatieve kerstviering bezochten zij 5 kerken op loopafstand van de school. Het was een bijzondere ervaring.

Nou heb ik, volgens mij, wel lang genoeg gepraat, daarom wil ik u allemaal uitnodigen om nog even te blijven om samen met ons op het nieuwe jaar te toosten.
Zalig Nieuwjaar

Gert Reimer

FINANCIEEL OVERTZICHT 2023

Beste Parochianen

Hierbij het financieel overzicht over 2023. Wij hebben 2023 positief afgesloten. Het brengen en ophalen van de brieven door de wijkcontactpersonen was weer een hele klus, vaak stonden zij voor een dichte deur, brief was nog niet ingevuld of men deed niet mee. Gelukkig ook veel positieve reacties. Opnieuw heeft 70 % van de Geloofgemeenschap hun bijdrage overgemaakt en dit leidde uiteindelijk tot een positieve resultaat van € 305,-. In 2024 willen wij ook de Aktie Kerkbalans houden. Dit doen wij niet in januari, maar in maart / april, dit omdat wij onze wijkcontactpersonen niet in het donker en met al te koud weer op pad willen sturen. Een week voor Pasen bezorgen wij de invulbrief en retourenveloppe bij u in de brievenbus. De ingevulde brief en retourenveloppe wordt in de week na Pasen weer bij u opgehaald. Exacte datum van ophalen staat op retourenveloppe. Voor de grote wijken gaan wij extra hulp vragen van een aantal parochianen. Wij zouden graag zien dat u de antwoordbrief goed zou willen invullen. Dit geldt ook voor de regel waarin u wordt gevraagd, of u een papieren kerkblad of het kerkblad digitaal wilt ontvangen. Nu krijgen parochianen niet het papieren kerkblad meer, omdat zij dit niet hebben ingevuld op de antwoordbrief. Houdt u dan ook rekening met de kosten van € 15,- voor het papieren kerkblad. In 2023 hebben wij een nieuw keyboard en kleine rolsteiger gekocht uit eigen middelen, anders was ons positieve resultaat nog € 1600,- hoger uitgevallen. Het oude keyboard was versleten en de rolsteiger is om onze vrijwilligers veilig te kunnen laten werken. Voor 2024 willen wij een AED in de kerk aanschaffen, wij zien dat de kerkgangers ouder worden en wanneer er iets gebeurt tijdens de vieringen, zijn de eerste 6 minuten van groot belang. Wij hebben al een aantal kerkgangers die weten hoe zij moeten handelen, ook zal er voor belangstellenden een cursus AED gegeven worden. Zie ook oproep in kerkblad. Wij als bestuur van de locatie St. Stephanus zullen ondanks een goed resultaat, goed op de kosten blijven letten. Kosten kerkgebouw hebben wij redelijk onder controle. Dit hebben wij te danken aan onze vele vrijwilligers die een steentje bijdragen in o.a.: onderhoud, schoonmaak en ander diverse vrijwilligerstaken. Waar we geen invloed op hebben is VvE (Vereniging v Eigenaren), energie, verzekeringen en kosten Bisdom / Parochie deze kosten worden elk jaar hoger. Wij als locatiebestuur willen graag onze kerk in Hardenberg open houden. Wij zien dat dit een belangrijke plek is om samen te komen en dat wij omzien naar de mensen die dit nodig hebben. Dit is ook terug te zien in de zondagse vieringen en het koffie drinken na de vieringen. Wij hopen daarom dat u van harte onze eigen kerklocatie wilt blijven steunen en bezoeken in de toekomst, zowel financieel, maar ook zeker als vrijwilliger.

Financieel overzicht RK St. Stephanus 2023 Hardenberg

Uitgaven		Inkomsten	
WE	€ 872,76	Kerbalans contant	€ 100,00
Energie / water	€ 2.080,16	Collectes	€ 663,78
Voorschot Emmanuel Centraal	€ 9.256,00	Kaarsen / offerblok	€ 372,00
Telefonie / internet	€ 439,33	Bijdrage Misboekje	€ 1.425,90
GBTL	€ 63,67	Misintenties	€ 368,77
Uit kas betaald koffie / onderhoud	€ 585,30	Extra collectes	€ 716,35
Bestuurskosten	€ 305,00	Bijdrage Kerkblad	€ 465,00
Bankkosten	€ 182,80	Teruggave energie	€ 278,55
Uitgeverij Berne Media	€ 1.400,10	Kerbalans	€ 16.123,44
Declaraties	€ 3.313,90	Begrafenis / doop	€ 1.260,00
Facturen	€ 1.211,70		
Drukkerij Vasse	€ 400,00		
Collectes uitbetaald	€ 480,15		
Pin betaald	€ 877,48		
Totaal	€ 21.468,35	Totaal	€ 21.773,79
Totaal resultaat 2023	€ 305,44		
Banksaldo 1 januari 2023	€ 29.207,03	Toegezegd	
Banksaldo 31 december 2023	€ 29.512,47	Toegezegd 2023	€ 15.424,00
Verschil	€ 305,44	Totaal aantal adressen	131

AFSCHEID VAN TON RIJGHART

Een tijdje geleden gaf Ton aan dat hij ging stoppen als lector. Ton is in 1997 katholiek geworden. En sindsdien is hij altijd zeer betrokken geweest bij onze kerk in Hardenberg. Daar zijn wij hem natuurlijk zeer dankbaar voor. Meerdere mensen vertelden mij dat hij altijd overal mee wilde helpen. “Nee” zeggen kwam bij Ton niet in zijn hoofd.

Als ik alles zou moeten opnoemen wat Ton allemaal voor onze kerk heeft gedaan zou ik er wel een boek over kunnen schrijven. Dus neem maar aan dat het veel is. Zelf heeft Ton ook geholpen bij het tot stand komen van het boek over onze parochie Hardenberg. Daarnaast is Ton ook nog een periode lekenvoorganger geweest. Ook als er iets vanuit onze kerk wordt georganiseerd, zoals een filmavond of de jaarlijkse bezinningsdag in het klooster bij Denekamp, waren Ton en Adrie altijd van de partij.

Ton is bijna 20 jaar lector geweest. Dat is een hele lange tijd. Hij deed dat altijd met volle overgave. En hij had een mooie stem om naar te luisteren. Maar de afgelopen tijd werd het, fysiek, voor Ton steeds moeilijker. Hij heeft daarom het besluit genomen om te stoppen en dat kunnen wij goed begrijpen.

Ton heel erg bedankt voor de tomeloze inzet al die jaren. En we gaan er vanuit dat we jou, samen met Adrie, nog vele jaren mogen verwelkomen in onze mooie kerk in Hardenberg.

Emmanuelparochie

GEZINSZONDAGEN IN DE EMMANUELPAROCHIE

‘Hoe betrekken we kinderen en hun ouders weer bij de kerk en de parochie?’ Een prangende vraag in een tijd waar we nagenoeg geen jeugd meer zien in de kerk.

De cijfers laten zien dat, naast het feit dat we onze jongeren kwijt zijn, ook in onze Emmanuelparochie het aantal dopelingen, communicantjes en vormelingen sterk terugloopt.

In sommige van onze geloofsgemeenschappen is een aantal jaren geleden de keuze al gemaakt om 1^e communie en vormsel niet langer nog jaarlijks aan te bieden. Dit, omdat er weinig tot geen aanmeldingen waren.

Tegelijkertijd zien we als pastoraal team ook de kwetsbaarheid van de verschillende werkgroepen.

Er zijn zelfs plekken waar al geen werkgroep meer is!

Daarnaast hebben bijna alle scholen er inmiddels voor gekozen om de voorbereiding op 1^e communie en vormsel terug te geven aan de parochie. Als pastoraal team stelden we ons de vraag hoe we deze terugloop kunnen ombuigen naar iets wat nieuw elan kan geven.

Wat kunnen we doen om de gezinnen weer in de kerk te zien, dat vroegen we ons af als pastores.

In de verschillende buurparochies zien we de zogenaamde ‘gezinszondagen’.

Wat zijn dat, gezinszondagen?

De naam zegt het al: gezinszondagen zijn zondagen waarin er speciale aandacht is voor kinderen en hun ouders. Voor gezinnen.

Zo`n zondag bestaat uit een kindvriendelijke eucharistieviering, waarna met alle gezinnen iets wordt gedronken en gegeten. Daarna zal er een catechesemoment zijn voor de kinderen en hun ouders.

Zo leer je als ouder en als kind spelenderwijs ook nog iets over het geloof en de kerk.

Mooi meegenomen, toch?

Tijdens die catechesemomenten zullen ook de voorbereidingen plaatsvinden voor doop, 1^e communie en vormsel.

Natuurlijk zijn ‘gewone’ parochianen op zo`n gezinszondag ook van harte welkom! Heel graag zelfs!

Het idee van deze gezinszondagen heeft ons als pastoraal team blij verrast en hoop gegeven.

Zo zeer zelfs, dat we dit in onze parochie ook graag gestalte willen geven. Het idee is inmiddels besproken met de pastoraatsgroepen en met de werkgroepen Dopen, 1^e Communie en Vormsel.

Ook daar waren de geluiden overwegend positief: 'je zult toch íets moeten doen om de jongeren weer naar de kerk te krijgen.' En: 'daar wil ik ook wel gebruik van maken met mijn gezin.'

Met een aantal leden uit bovenstaande werkgroepen zal er binnenkort een 'werkbezoek' gebracht worden aan de Lebuinusparochie in Deventer, waar dit project al draait.

In oktober 2024 willen we als Emmanuelparochie starten met deze gezinszondagen.

Vanaf dat moment zal elke eerste zondag van de maand een gezinszondag zijn.

We hopen zeer dat u, net als wij, dit kunt zien als een nieuwe start om de jeugd te enthousiasmeren voor onze kerk en voor de Blijde Boodschap van Jezus Christus.

In een volgend artikel zullen we u verder meenemen in onze plannen en vermelden wat dan de stand van zaken is .

Wordt vervolgd ..

Mede namens mijn collega`s pastoor Monninkhof en pastor Doornbusch een hartelijke groet,
pastor klein Overmeen.

HET ZOEKEN NIET MOE

Een tijdje geleden heeft pastor Marga Klein Overeem mij gevraagd of ik wilde deelnemen aan de werkgroep **“Het zoeken niet moe. Ik blijf onderweg.....”**

Dat heb ik gedaan, eerst om gewoon eens te kijken wat dit was, maar nu blijf ik.

Deze groep mensen komen een paar keer paar jaar bij elkaar om middagen voor onze parochie te organiseren ter verdieping van ons geloofsleven. Kort geleden hebben zij een lezing georganiseerd met als thema:

”Het Katholieke geloof en het Boeddhisme”

Met als gastspreker: **Jotika Hermsen**

Het was een geslaagde middag met veel belangstelling uit onze geloofsgemeenschappen.

Jotika vertelde hoe zij als 21 jarige is ingetreden als Franciscanes in het klooster te Denekamp, theologie studeerde en werkzaam was in een ziekenhuis, als maatschappelijk werkster en docent aan de Pabo.

Door de veranderingen in de kloosters en het tijdsbeeld is zij na 24 jaar uitgetreden.

Zij vertrok naar Amsterdam en doceerde daar vele jaren, vanuit de theologie, aan het instituut voor agogische beroeps opleidingen.

Jotika zocht in die tijd naar een vorm van verdieping.

In 1986 kwam zij in aanraking met het Boeddhisme.

Boeddha betekend: degene die begrijpt, die weet.

Mensen komen mediteren om rustig te worden,

om gemeenschap te zoeken, om vrede te vinden,

om los te komen van hebzucht en begeerte en het leven te aanvaarden zoals het komt.

Zij heeft jaren meditatie gevolgd bij een Boeddha leraar in Amsterdam, maar, zoals ze zegt, je hoeft geen Boeddhist te worden om te mediteren.

Vanuit het Boeddhisme is er veel respect voor alle geloofsuitingen.

Toen de leraar stopte heeft Jotika zijn taken overgenomen.

Zij heeft o.a. veel groepen begeleid.

Op een vraag vanuit de aanwezigen:

“wat is meditatie”, stelde zij voor om samen een meditatieoefening te doen.

Na die korte meditatie besloten we de middag met de woorden van Jotika:

“Jezus kun je niet verlaten. Ik heb Boeddha er bij gekregen.”

Het was een zeer boeiende en inspirerende middag.

Ik ben zelf heel benieuwd wat de werkgroep de volgende keer gaat organiseren. Ik zal jullie op de hoogte houden en hopelijk komen dan ook vanuit onze geloofsgemeenschap parochianen naar deze lezingen. Ik ben enthousiast geworden.

José Terhorst

BEZINNINGSDAG 2024

Op zaterdag 10 februari was het zover.... De vijfde bezinningsdag voor de geloofsgemeenschap Hardenberg in het klooster van Denekamp. Dat de 15 deelnemers er zin in hadden, dat was 's morgens om 9 uur al wel duidelijk, er stond in alle vroegte een enthousiaste groep mensen bij onze Stephanuskerk. Milieubewust als we zijn, stapten we met ons vijftienen in 3 auto's, het was even passen en meten, maar zelfs de rollators konden mee en om kwart over 9 vertrokken we naar het mooie Twente.

We werden gastvrij onthaald door zuster Christella, zuster Reinalda, zuster Klarina, zuster Mariela en zuster Virginie, die traditiegetrouw de koffie en de lekkerste gebakjes van Denekamp voor ons klaar hadden staan. Na de koffie en even bijpraten met de zusters, werden we in groepen verdeeld en begonnen we met een soort spel: gooien met een dobbelsteen, een woordkaartje omdraaien en vertellen wat er naar aanleiding van dat woord als eerste bij je opkomt. Tijdens deze eerste activiteit in de subgroepjes, kwamen er al hele bijzondere verhalen naar boven, de zusters hadden beslist de goede woorden gekozen!

Na deze groepsactiviteit, was de volgende activiteit weer plenair, we hadden afgesproken dat deze dag een compilatie/ herhaling zou zijn van de thema's van de afgelopen 4 jaar. In 2019 was ons thema: "Franciscus", in 2020 "Roeping", in 2022 "Puzzelen met Maria" en in 2023 "Broederschap, blijheid en barmhartigheid" en de zusters hadden allemaal een PowerPoint gemaakt waarin de thema's kort herhaald werden. Deze 4 presentaties werden onderbroken door een heerlijk diner, bestaande uit soep, snitzels met allerlei bijgerechten en een smakelijk dessert.

Na het diner was het eerst tijd voor het middaggebed in de kapel, een korte viering waarbij de zusters prachtig gezongen hebben en onze jongste lector Jantiene, samen met "een ouwe rot in het vak" Ton, de lezingen mochten verzorgen. Er was ook nog tijd voor een wandeling in de prachtige kloostertuin, daarna was de laatste PowerPoint en konden we ons "voetstappenblad" verder invullen.

Op dat "voetstappenblad" schreven we wat we geleerd hadden en wat ons van dat bepaalde thema het meeste bij gebleven was, voor mij persoonlijk was dat "als je materiële dingen deelt, houd je zelf minder over, maar als je liefde deelt, dan wordt het alleen maar méér". Na deze bevindingen in de subgroepen gedeeld te hebben, volgde de plenaire afsluiting en een hartelijk afscheid van de zusters. We hopen hen volgend jaar weer te ontmoeten op de zesde bezinningsdag!

Veronique Reimer

VRIJWILLIGERS IN DE KERKEN

zijn goed voor maar liefst 28.000 fulltime banen

Vrijwilligers zijn de olie van kerkelijk Nederland. De tijd die vrijwilligers in ons land aan de kerk besteden, staat gelijk aan zo'n 28.000 FTE", aldus professor Lucas Meijs. Actie Kerkbalans, de jaarlijkse fondsenwervende actie waarmee

plaatselijke kerken hun leden om een financiële bijdrage vragen, draait bijna volledig op vrijwilligers. Al vijftig jaar. Die vrijwillige inzet heeft grote waarde, voor kerkgemeenschappen én voor de samenleving.

Nederland telt gemiddeld zes katholieke parochies en protestantse gemeenten per (woon)gemeente", aldus hoogleraar J. Meijs (Strategic Philanthropy and Volunteering, Erasmus Universiteit) in zijn toespraak tijdens de [landelijke persconferentie van Actie Kerkbalans](#) op woensdag 10 januari. Al die kerken samen tellen ruim 280.000 vrijwilligers, die elk gemiddeld 4 uur per week besteden aan hun lokale kerk. "Kortom: in de kerk wordt ongelofelijk veel vrijwillige energie gestoken. Het staat gelijk aan zo'n 28.000 FTE, of zo'n 1,5 miljoen euro besparing aan werkloon per jaar." Maar daar gaat het niet eens om, benadrukt Meijs. "Veel interessanter is de vraag: waar maken deze vrijwilligers waarde?"

Waarde op drie niveaus

De inzet van al die kerkelijke vrijwilligers heeft volgens Meijs waarde op drie niveaus. "Allereerst doet het iets met de vrijwilliger zelf. Die heeft plezier, leert wat bij, ontmoet anderen. Als tweede is er de waarde voor de plaatselijke kerk; dankzij de vrijwillige energiebron kan de kerk functioneren, een gemeenschap bouwen en uitreiken naar anderen." Als derde noemt Meijs de waarde voor de samenleving, op algemeen niveau. "Kerken en kerkgebouwen vertegenwoordigen vaak eeuwen van maatschappelijke betrokkenheid. Binnen wijken, dorpen en steden is de kerk een bekende plek, een zichtbaar ijkpunt. Het is een gemeenplaats die niet speciaal van iemand is maar van iedereen, zonder overheidsbemoediging. Het is een plaats waar mensen bij elkaar komen, waar spullen worden ingezameld bij bijvoorbeeld noodacties. Daarnaast heeft de kerk een emotionele presentie.

Het zorgt voor een 'altijd welkom gevoel' en is voor velen een plek van herinneringen." De opbrengst van Actie Kerkbalans wordt onder andere gebruikt om die belangrijke gebouwen te onderhouden. Meijs: "De waarde daarvan wordt niet altijd gezien in de huidige samenleving, maar is er zeker nog."

Vrijwilligerswerk in deze tijd

De opvatting leeft dat vrijwilligerswerk in z'n traditionele, collectieve vorm zijn beste tijd heeft gehad. Een misvatting, aldus Meijs. In 2003 gaven onderzoekers aan dat het vrijwilligerswerk verschoof van collectieve structuren naar individuele structuren. Mensen zouden alleen nog vrijwilligerswerk doen als onderdeel van hun eigen biografie, incidenteel in plaats van structureel en zonder intermediairs. Meijs: "Maar wat blijkt? Deze individuele vorm komt niet *in plaats van* de collectieve vormen van vrijwilligerswerk, maar erbovenop. Uit onderzoek dat ik heb gedaan en dat van andere wetenschappers blijkt dat nieuwe vormen van vrijwillige inzet de klassieke structuren niet doen verdwijnen. Vrijwilligers zijn als 'burgeromnivoren': ze doen alles!" Ter illustratie noemt Meijs de nationale vrijwilligersdag NL Doet, dat het Oranje Fonds jaarlijks organiseert. "75 tot 80 procent van de mensen die meedoet aan NL Doet, blijkt al een klassieke vrijwilliger te zijn ergens anders. Kortom: collectief vrijwilligerswerk voor kerken, verenigingen en clubs is nog net zo levendig als altijd. Actie Kerkbalans is daar een mooi en groot voorbeeld van."

PASTOR THOMAS FONDS

Beste Parochianen van Emmanuel Parochie.

Hartelijk groeten vanuit India.

Na mijn vertrek in 2008 woon ik weer in mijn vaderland India in de zuidelijke deelstaat Kerala waar ik pastoor ben in een parochie.

Ik schrijf om de mensen van Emmanuel parochie te danken voor financiële steun die vele mensen voor het "Pastoor Thomas Fonds" bijdragen. Geld van dit fonds is vooral gebuikt voor het onderwijs van kinderen. In de afgelopen jaren konden vele kinderen naar school gaan met het geld van dit fonds. De kinderen werden geholpen aan het schooluniform en studie materiaal. Ook voor vervoer van de kinderen naar school en terug naar huis. Enkele scholen werden uitgebreid met een klaslokaal. Enkele maanden geleden zijn er 15 laptops aangeschaft zodat de kinderen op school deze om beurten kunnen gebruiken. In sommige scholen is een project opgestart om zeer moeilijk lerende kinderen te helpen met de studie. Het fonds is een grote steun voor vele kinderen en hun ouders. Ze zijn dankbaar dat zoveel goede mensen hen steunen. Vele mensen blijven bijdragen en iedere actie steunen zowel tijdens het Sproeifeest als nu bij de Kerstactie. Ik, Thomas zorg er voor dat de gelden op de goede plek bij de mensen terecht komt die een heel laag inkomen hebben. Dat ook hun kinderen onderwijs mogen genieten.

Nogmaals dank ik u allen voor uw giften en bijdragen aan de actie's van het Thomas Fonds.

Kerst is een feest van het kindje Jezus, dat in een stal geboren werd. Hij had geen goed huis, geen goede kleding en geen andere voorzieningen die de kinderen van Jezus leeftijd genoten hebben. Maar hij was rijk van alles, bron van genade, Koning van liefde, onze redder van zonden. Degenen die verbonden zijn met hem willen vervuld worden met zijn rijkdom, liefde en genade.

Pastoor Thomas Kerala India.

Hartelijk Dank !!

Pastor Thomas Fonds Kerstactie 2023

HOONHORST – Namens het Pastor Thomas Fonds willen wij allen hartelijk danken voor uw bijdrage aan de kerstactie. Door de verkoop van kerstbomen, erwtensoep, rookworsten, balkenbrij en een aantal ontvangen giften, mochten wij het prachtige bedrag van € 1540,- overmaken op de rekening van het Thomas Fonds.

Ook mochten wij rechtstreeks op het bankrekeningnummer een aantal bedragen ontvangen van onze donateurs. Hiervoor onze hartelijke dank. Zoals Pastor Thomas aangaf in zijn kerstboodschap, heeft hij enkele maanden geleden, 15 laptops aangeschaft zodat de kinderen op school deze om beurten kunnen gebruiken. In sommige scholen is een project opgestart om zeer moeilijk lerende kinderen te helpen met de studie. Het Pastor Thomas fonds is een grote steun voor vele kinderen en hun ouders. Ze zijn dankbaar dat zoveel mensen hen steunen.

Door de kerstactie en de giften die wij in contanten en via de bankrekening mochten ontvangen kan hij hier gelukkig mee door gaan.

Zo hopen wij samen met Pastor Thomas een steentje te kunnen bijdragen voor onze medemensen.

Namen het bestuur van het Pastor Thomas Fonds en Pastor Thomas nogmaals hartelijk dank.

Bestuur Pastor Thomas Fonds en Pastor Thomas.

FOTOALBUM EMMANUELPAROCHIE 12,5 JAAR

Op zondag 5 november jl. hebben de elf geloofsgemeenschappen van onze parochie samen het 12,5 jarig jubileum gevierd. Dat werd gevierd in de St. Vituskerk in Dedemsvaart. Het was een mooie, bijzondere en zeer sfeervolle Eucharistievering. Een mis met drie Heren, zoals ze dat vroeger zeiden, twee pastoraal werkers, twee acolieten, zes lektoren en een tiental misdienaars, kortom een echte belevenis. Na afloop van de viering was het tijd voor koffie en gebak, veel gebak. Aan alle locaties was gevraagd om de nodige taarten te bakken en daar is goed gehoor aan gegeven en de keuze was reuze. En het was heel gezellig.

Hans Heerink heeft foto's gemaakt van die viering. Het werden uiteindelijk zoveel foto's dat Hans maar een klein deel van die foto's direct heeft kunnen bewerken. De rest is nu beschikbaar, maar liefst 165 foto's die bewerkt zijn. Ze staan als album op de foto-site van Hans, klik hier op de link naar het web album "Emmanuelparochie 12,5 jaar".

<https://jalbum.net/a/2100045>

Klik in het album op de pijl rechts bovenaan om de slideshow te starten.

BEDEVAART NAAR LOURDES

De Emmanuelparochie gaat met de bus op bedevaart naar Lourdes van 14 t/m 22 september 2024

Lourdes is de hemel op aarde.

In Lourdes vallen alle verschillen weg tussen jong en oud, tussen ziek en gezond, tussen alle talen van de wereld. Iedereen mag er zijn zoals hij is. Iedereen bidt en viert in zijn eigen taal. Er wordt voor elkaar gezorgd en iedereen begrijpt zonder veel woorden wat er bedoeld wordt.

Kleur, afkomst en nationaliteit spelen geen enkele rol van betekenis meer.

Lourdes relativeert. Als je al die mensen met hun grote en kleine zorgen ziet, hoort en voelt.

Iedereen zou Lourdes moeten voelen, want Lourdes is de hemel. Een wereld zonder verschillen tussen wie dan ook, om wat voor reden dan ook.

Iedereen gelijk, iedereen zorgzaam, iedereen zichzelf.

Lourdes is de hemel dan kan niet anders.

Met één belangrijk verschil; in de hemel is er echt geen lijden meer....

Geschreven door een pelgrim.

Per bus.

In de vroege ochtend worden we in Dalftsen opgehaald om per touringcar richting Lourdes te reizen.

De 9-daagse busreis brengt je niet alleen naar Lourdes, maar laat je ook genieten van diverse mooie plaatsen onderweg. De busreis wordt begeleid door de ervaren reisleiders Hermien Schoorlemmer, geassisteerd door Janny Horstman. Vanuit onze Emmanuelparochie zal Marga Klein Overmeen met ons meegaan voor de pastorale begeleiding.

De reisroute zal zijn:

1e dag: aankomst in Lisieux voor overnachting.

2e dag: bezoek aan Lisieux en naar Niort voor overnachting.

3e dag: vertrek naar Lourdes en lunch in Lourdes.

4e t/m 7e dag: verblijf in Lourdes.

8e dag: vertrek naar Nevers voor bezoek klooster/overnachting.

9e dag: terugreis naar Nederland.

Kunt u deelnemen aan deze reis?

Deze reis is geschikt voor pelgrims die mobiel zijn en zelfstandig kunnen instappen in de bus.

Een lichte vorm van zorg is in Lourdes wel mogelijk. Ook kunnen pelgrims deelnemen, die korte afstanden zelfstandig kunnen lopen met behulp van een rollator, en voor lange afstanden mogelijk gebruik maken van een rolstoel.

Prijs:

2 persoonskamer volpension: € 1.150,00

1 persoonskamer; toeslag € 280,00.

Als de kosten een probleem voor u zijn, neem dan contact met ons op.

Het mag geen belemmering zijn om niet op pelgrimsreis te kunnen gaan.

De reissom is inclusief:

- Vervoer per luxe touringcar vanaf de centrale opstaptelek in Dalfsen naar Lourdes v.v.
- 8 overnachtingen (5 in Lourdes, 3 tijdens heen- en terugreis). Tijdens de heen en terugreis in 3*-hotels.
In Lourdes in een 4* hotel. Beide op basis van volpension.
- Volledig verzorgd programma onder leiding van Hermien, Janny en pastor Marga klein Overmeen.
- Toeristenbelasting.
- Uitgebreide reisinformatie.
- Reisverzekering en annuleringsregeling.

In alle kerken van de Emmanuelparochie liggen flyers voor aanvullende informatie.

Contactpersonen voor deze bedevaart zijn:

Hermien Schoorlemmer (reisleider) Hoonhorst 0529-401946. hermien@schoorlemmer.nu
Janny Horstman (ass. Reisleider) Vilsteren 06-15458008 email:

jannyhorstmanwink@gmail.com

U kunt ook contact opnemen met één van de contactpersonen in uw locatie:

Lies Akkermans 06-31933263 liesakkermans22@gmail.com

Gerard Hollak Dalfsen 0529-433331. g.hollak@outlook.com

Ciska Derks Ommen 0529-450438. ciska.derks.cd@gmail.com

Ton van den Berg Heino 0572-393043. delmontania.ton@planet.nl

Catarien Smit Heino 0572-390914. ajgsmit@hetnet.nl

Gerard Froeling Dedemsvaart en omstreken 0523-613127 gerardfroeling@ziggo.nl

Te zijner tijd wordt er een informatieavond gehouden voor de pelgrims die zich hebben aangemeld.

We hopen als Emmanuelparochie met velen in 2024 Maria in Lourdes te zullen bezoeken.

FAMILIEBERICHT

Herinner mij niet in de sombere dagen

Herinner mij in de stralende zon

Herinner mij hoe ik was

Toen ik alles nog kon

Dinsdag 30 januari is, op de leeftijd van 65 jaar overleden

Johannes Cornelis Hendricus (Jan) Langeveld

Jan was het laatste stukje van zijn leven woonachtig in het Blanckvoorthuis.

De uitvaart heeft plaatsgevonden op maandag 5 februari.

Ledenadministratie Geloofsgemeenschap St. Stephanus

MUTATIEFORMULIER

Verhuizing gezin / verhuizing inwonend gezinslid*

Naam: .....

Adres: .....

Postcode / woonplaats: .....

Geboortedatum en –plaats: .....

Nieuw adres

Adres: .....

Postcode / woonplaats: .....

Telefoonnummer: .....

Geboorte / doop*

Naam en voorletters: .....

Roepnaam: .....

Geboortedatum en –plaats: .....

Gedoopt: RK / NH / GE*

Overlijden

Naam: .....

Adres: .....

Geboortedatum: .....

Overlijdensdatum: .....

* Doorhalen wat niet van toepassing is